

Андрощук І. П. Педагогічна практика в позашкільних навчальних закладах як засіб підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технологій до позаурочної діяльності / «Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення та підходи» : збірник матеріалів II-ї Міжнародної науково-практичної конференції 10 березня 2017 р / редактори-упорядники А.Душний, М.Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря. – Баку – Ужгород – Дрогобич Посвіт, 2017. – С.145-147.

Андрощук І.П.

(Хмельницький, Україна)

Педагогічна практика в позашкільних навчальних закладах як засіб підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технологій до позаурочної діяльності

Підготовка майбутнього вчителя трудового навчання та технологій має бути цілісною та системною і спрямовуватися на формування компетентного фахівця, здатного до реалізації своїх функцій в урочній та позаурочній діяльності.

Позашкільні навчальні заклади є однією з форм залучення учнів до позаурочної діяльності, тому практика в позашкільних установах є важливою складовою професійної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технологій. Тому майбутній вчитель має бути готовим до здійснення різних форм організації позаурочної діяльності з врахуванням їх особливостей. Зокрема сутність позашкільної освіти визначають специфічні умови її функціонування, а саме: диференційованість, динамічність, гнучкість, мобільність, варіативність, доступність тощо. Тому педагогічна практика в позашкільних установах дозволяє студентам не лише ознайомитися, а й зрозуміти механізми реалізації цих умов.

Педагогічна практика в позашкільних навчальних закладах розглядається нами як одна з головних умов в системі виховання всебічно розвиненої особистості майбутнього фахівця, найповнішого розкриття його задатків і

нахилів, створення умов для розвитку й підтримання талантів та обдарувань у галузі науки, техніки, мистецтва тощо. Під час проходження практики майбутні вчителі трудового навчання та технологій мають можливості залучитися до діяльності не лише тої, до якої студент проявляє зацікавленість, а й до опанування новими видами техніки, мистецтва тощо. Це, в свою чергу, створює необхідні передумови для прояву природних здібностей студентів, залучення до національних цінностей, поглибленому опануванню народної творчості та ремесел.

Система позашкільної освіти базується на історично обумовлених традиціях виховання особистості, створених представниками різних національних спільнот України – суспільних та родинних цінностях, ідеях, поглядах, переконаннях, ідеалах – і реалізується позашкільними закладами освіти, іншими закладами освіти в позаурочний час: дитячими молодіжними організаціями, дитячими секторами і відділами Будинків та Палаців культури, Палаців дитячої та юнацької творчості, центрами наукової творчості, науково-творчої та навчально-дослідницької творчості, центрами туризму та краєзнавства, центрами естетичного виховання, станціями та клубами юних натуралістів, Малою академією наук тощо [1-3]. Тому саме вони є місцем проходження майбутніми вчителями трудового навчання та технологій педагогічної практики в позашкільних навчальних закладах. На основі завчасно укладених угод між вищим навчальним закладом та позашкільними навчальними закладами студенти розподіляються за відповідними підрозділами позашкільних установ.

Практика студентів спеціальності «Середня освіта (трудове навчання та технології)» організовується відповідно до навчального плану по підготовці вчителів трудового навчання та технологій. Практика проводиться на третьому курсі за видами й техніками декоративно-прикладного мистецтва, технічної творчості та дизайну. Вибір напряму гуртка здійснюється кожним студентом самостійно.

Відмітимо, що при створенні гуртків різних напрямів враховується регіональний фактор, вікові особливості дітей та їх коло інтересів й рівень матеріально-технічних можливостей закладу. Враховуючи це, студенти-практиканти мають можливість вдосконалювати свої уміння й навички роботи з дітьми різного віку, вирішувати психолого-педагогічні завдання в конкретних умовах гуртка.

Мета практики полягає у формуванні готовності майбутніх вчителів трудового навчання й технологій до організації та керівництва позаурочною роботою у позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладах.

Проходження педагогічної практики в позашкільних установах спрямоване на вирішення наступних завдань:

–розширення та поглиблення знань студентів з різних традиційних видів декоративно-прикладного мистецтва (вишивки, бісерного рукоділля, в'язання, плетіння, кераміки, розпису тощо), технічної творчості та дизайну;

–розширення знань студентів щодо структури та організації роботи позашкільного навчального закладу, діяльності гуртка, порядку ведення нормативної документації, організації виставок та проведення занять;

–удосконалення практичних навичок виготовлення декоративних та технічних виробів, залучення студентів до участі в роботі з відродження національних традицій і художніх ремесел;

–поглиблення пізнавального інтересу до трудової діяльності, розвиток індивідуальних здібностей і нахилів;

–опанування методами та прийомами задоволення потреб особистості учнів в їх професійному самовизначенні;

–створення системи пошуку, розвитку і підтримки юних талантів для формування творчої та наукової еліти у різних галузях суспільного життя.

Цей вид педагогічної практики організовується без відриву від навчальних занять. Під час практики студенти виконують функції керівників гуртків.

Перед початком педагогічної практики проводиться настановча конференція, в роботі якої приймають участь викладачі кафедри і студенти-практиканти, на якій студентам повідомляють мету і завдання практики, роз'яснюються зміст та порядок її проходження.

Для ознайомлення з роботою керівників гуртків у позашкільних навчальних закладах, студенти під час практики відвідують гурткові заняття та виховні заходи, проведені керівником гуртка та іншими практикантами, самостійно проводять залікові заняття та виховні заходи, аналізують їх. Систематично ведуть щоденник педагогічної практики, що дозволяє здійснювати самоаналіз своєї діяльності. Особливістю проходження практики є особиста розробка проекту об'єкту праці та втілення його в матеріалі відповідно до змісту гурткових занять кожним студентом.

Захист практики здійснюється у вигляді презентації роботи студента-практиканта під час педагогічної практики в позашкільному навчальному закладі. Звертається увага на позитивні та негативні сторони проходження практики, беруться до уваги побажання та рекомендації студентів-практикантів щодо проходження практики та її організації.

Література

1. Закон України „Про освіту” [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://mon.gov.ua/activity/education/pozashkilna-osvita/normativno-pravova-baza.html>
2. Закон України „Про позашкільну освіту” [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://mon.gov.ua/activity/education/pozashkilna-osvita/normativno-pravova-baza.html>
3. Закон України „Про загальну середню освіту” [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://mon.gov.ua/activity/education/pozashkilna-osvita/normativno-pravova-baza.html>

